

Pinksteren - Dagthema: Helder voor de geest

Overweging 9 juni – Jan Meijer

“... Allemaal hebben we de kracht van de Geest.
Daarmee moeten we elkaar helpen.
Met wijze woorden. Met onze kennis. Met een sterk geloof. Elkaar beter maken.
En dat allemaal door die ene Geest!
Elkaar behoeden en doen leven.
Al die dingen kunnen wij doen dankzij die ene Geest ...”

Eerste lezing uit Handelingen 2:1-12

Tweede lezing uit 1 Korinthiers 12:4-11

Derde lezing door Napoleon Hill

Openingsgebed

Elk woord van elke tong is liefde,
die een verhaal haar eigen oren vertelt.
Elke gedachte in elke geest,
zij fluistert een geheim aan haar eigen Zelf.
Elk visioen in elk oog,
zij toont haar schoonheid aan haar eigen
gezicht.
Elke glimlach op elk gezicht,
zij onthult haar eigen vreugde aan zichzelf.

Lied Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

1.koor 2.allen

Wek mijn zachtheid weer.
Geef mij terug de ogen van een kind.
Dat ik zie wat is.
En mij toevertrouw.
En het licht niet haat.

Welkom en inleiding

In de geest van de Duif is het dat iedereen,
maar dan ook echt iedereen welkom is om
de viering bij te wonen. Zich aangesloten te weten en te voelen. Voor vandaag, de komende
weken, de komende jaren. Een bezielde gedachte.

Pinksteren is voor mij het feest van de bezieling.
Een bezieling als in een wonder dat ineens en spontaan plaats vond? Of gewoon verklaarbaar
zoals Dr. Cohen Stuart straks in de overweging beschrijft. In een poging een tipje van de

sluier van het Pinksterverhaal op te lichten. Of bezieling als een te managen onderdeel van een plan. Groot of klein. In dit geval Gods plan. Met een aanpak zoals we van de schrijver Napoleon (what's in a name) Hill in de derde tekstlezing kunnen horen. Bezieling als een nuchtere voorwaarde en belangrijk onderdeel van de opzet voor een planmatige aanpak bij belangrijke en/of dramatische veranderingen..

Veranderingen zoals die voor de Duif begonnen in het jaar 1974. Het jaar van de bezieling die in deze gemeenschap plaats vond na dreigende stopzetting van de vieringen en een niet gewenst voornemen tot afbraak van de kerk.

De kerk bezetten en toch doorgaan met de vieringen leek, ondanks de geest (bezieling) die over iedereen kwam een onbezonnen idee. Of was het als in een wonder de geest – een inmiddels heilige geest? Vond sommigen het zoals ook in Handelingen wordt gedacht een bezopen idee. Zo'n eerste stap die noodzakelijk geacht werd? Tegen alle conventies in. Hoe ontstaat zo iets? De geestdrift, bezieling die noodzakelijk is om ondanks alle weerstand een eigen gemeente te vormen. Met de onverzettelijke geest die daarbij hoort. Het verhaal van Pinksteren gaat over geestdrift (bezieling, de heilige Geest) en de start van een nieuwe christelijke gemeente. Mogen we dat wel vergelijken met elkaar? Pinksteren het feest van de bezieling als de start van een grootse beweging, die overigens nog steeds groeit, vergelijken met de bezieling van de Duif in 1974 als start van een gemeente die krimpt.

Terug in de tijd

We gaan terug in de tijd. Een ingewikkelde tijd. Politiek, sociaal, religieus. Het Pinksterfeest werd in die dagen die in Handelingen wordt beschreven al heel lang gevierd. Uiteraard op de Joodse manier.

Met dat Joodse Pinksterfeest (Sjavoet) begint straks mijn overweging.

Als aanloop voor een poging tot een logische verklaring van de gebeurtenissen uit Handelingen 2 door Dr. Cohen Stuart. Die gebeurtenissen die hebben geleid tot de viering van “ons” Pinksterfeest dat we vandaag en morgen vieren.

In Korintiërs beschrijft Paulus wat er allemaal mogelijk is met en door die ene geest. Wat bezieling allemaal teweeg kan brengen.

Samen de geest te krijgen om een beweging of verandering ten goede in gang te zetten. Waarbij voorzichtigheid en reserves losgelaten worden als onderdeel van een groots plan. Met bezieling en ondank de toelichting bij de reclame dat de in het verleden behaalde resultaten nooit een garantie voor de toekomst zijn. Maar ook geen reden of excuus mogen zijn om niet voor bezieling van de geest open te staan. Laten we vandaag in ieder geval openstaan voor elkaar. Thea en ik wensen ons een fijne viering.

Gebed om inzicht

Maak ons tot een werktuig van vrede,
zodat we liefde verspreiden waar mensen elkaar haten,
dat we vergeven waar mensen elkaar beledigen,
dat we verenigen waar mensen strijden.

Dat we de waarheid spreken waar dwaling heerst,
dat we licht ontsteken waar duisternis heerst,
dat we vreugde brengen waar verdriet woont.

Laat ons ernaar streven,
niet dat we gerustgesteld worden,
maar dat we de ander verstaan,
niet dat we geliefd worden,
maar dat we liefhebben.

Want wie geeft, ontvangt,
wie zichzelf vergeet, vindt,
wie vergeeft, die wordt vergeven.

Geef ons die kracht.
Amen.

Lied

Juut Meijer / Tom Löwenthal

Hore mijn oor het ongehoorde,
dat ik bedacht ben op wat ik zie,

onze monden dat zij vrede roepen,
onze handen dat zij troosten.

Dan zullen mijn voeten gaan waar liefde is,
mijn hart overvloeien van vreugde.

Eerste lezing uit Handelingen 2:1-12

Bijbel in Gewone Taal

Toen het Joodse Pinksterfeest begon waren alle gelovigen bij elkaar in een huis. Opeens kwam er uit de hemel een vreemd geluid. Het klonk alsof het hard begon te waaien. Het was overal in huis te horen. Ook zagen de gelovigen iets dat op vuur leek. Dat vuur verdeelde zich in vlammen, en op iedereen kwam een vlam neer. Zo kwam de heilige geest in alle gelovigen. Daardoor begonnen ze te spreken in vreemde talen. Op dat moment waren er in Jeruzalem veel Joden uit alle delen van de wereld. Ze waren gekomen om het Pinksterfeest te vieren. Toen het geluid uit de hemel klonk, kwamen ze er allemaal op af. Ze begrepen er niets van. Want iedereen hoorde de gelovigen spreken in eigen taal. Ze komen allemaal ergens anders vandaan. Er zijn hier Joden uit de hele wereld. Er zijn ook mensen die uit andere volken komen en Joods geworden zijn. En toch horen we allemaal onze eigen taal. We horen dat er verteld wordt over de geweldige dingen die God doet. De mensen snappen er helemaal niets van, en ze wisten niet wat ze ervan moesten denken. Ze vroegen aan elkaar: "Wat betekent dit toch allemaal". Maar anderen lachten om de gelovigen en zeiden: "Die mensen zijn gewoon dronken"

Tweede lezing uit 1 Korinthiers 12:4-11

De bijzondere krachten van de geest.
Dankzij de heilige Geest hebben we allerlei bijzondere krachten.
Toch is er maar één heilige Geest.
In de kerk hebben mensen allerlei taken gekregen.
Toch is er maar één Heer.
Door Gods macht kunnen Christenen allerlei wonderen doen.

Toch is er maar één God die ons al die verschillende dingen laat doen.
Allemaal hebben we de kracht van de heilige Geest gekregen.
Daarmee moeten we elkaar helpen.
Sommige van ons kunnen wijze woorden spreken.
Anderen hebben veel kennis.
Sommigen hebben een heel sterk geloof.
Anderen kunnen zieke mensen beter maken.
En dat allemaal door die ene heilige Geest!
Sommigen hebben de kracht om wonderen te doen.
Anderen kunnen een boodschap van God vertellen.
Weer anderen kunnen zo'n boodschap uitleggen wat die klanken betekenen.
Al die dingen kunnen wij doen dankzij die enen heilige Geest.
Die ene Geest bepaalt welke bijzondere kracht hij aan ieder van ons geeft.

Lied

Huub Oosterhuis / Bernard Huijbers

Van twee woorden wil ik eten,
krijg van vier maar niet genoeg,
o verre liefde, lieve vrede. (2x)

Voor de honger niet geboren,
voor de bommen en de graven niet getrokken uit mijn moeder,

eenmaal, andermaal,
gewoon maar deze twee gevlekte handen
om te oogsten en te strelen,

loop ik, loop ik over woorden,
onder twijfel, over water,
zoek een ander in zijn verte.

Alle aarde is van aarde,
alle zeeën gaan in lompen,
alle vlees is maar een drupje.

Maar hoe gek onspreekbaar anders
zijn de mensen voor elkander,
dat zal duren, dat zal duren,

met geen kussen is die liefde,
met geen monden te bewijzen,
ach hoe zullen wij omarmen.

Alle vrede van de wereld
als een lichaam te vergaren,
dat doet pijn, vergeten jaren.

Al jouw stilte te bewaren
doet mij sterven, doet mij leven,
door geen god te evenaren.

Molenwieken, wijze wetten,
gouden pausen, gulden woorden gaan voorbij
als wind en regen,

al dat werk van onze handen,
onze kronen onze kerken,
als een strovuur zal het branden.

Dan nog komt een woord mij tegen,
vindt mijn mond geen andere zegen
dan een mens om mee te leven.

Van twee woorden wil ik eten,
krijg van vier maar niet genoeg,
o verre liefde, lieve vrede.

Derde lezing

Napoleon Hill. Amerikaans motivationeel auteur (1883-1970)

Eerst komt de gedachte.

Daarna komt de organisatie van die gedachte in ideeën en plannen.

Tenslotte komt de transformatie van de plannen in de realiteit.

Zoals je ziet ligt het begin dus in je verbeelding.

Overweging

We beginnen met de geschiedenis van het oorspronkelijke Pinksterfeest ofwel Het Joodse Wekenfeest dat Sjavoet genaamd wordt.

Ik citeer Dr. Cohen Stuart, een Nederlandse theoloog en in Israël gediplomeerd gids. En hij werkt aan de verbetering van begrip tussen Joden en Christenen. Hij schrijft: Het Joodse Wekenfeest wordt zeven weken (vijftig dagen) na Pesach gevierd. Vandaar die namen Wekenfeest en Sjavoet. Oorspronkelijk was dit feest bedoeld om de eerstelingen van de oogst aan God te offeren. Later – onduidelijk is wanneer precies – werd het Wekenfeest ook direct verbonden met het verkrijgen van de Thora op de Sinai, het zogenoemde Matan Tora (gift van de Thora). Tijdens dit Wekenfeest staat de Thora in alle opzichten centraal. Zo is het gebruikelijk om de eerste nacht van Sjavoet wakker te blijven en in de synagoge tot de ochtend te "lernen".

Wekenfeest, ochtendgebed en Pinksteren

Dat verklaart ook waarom in Handelingen 2 staat dat de gelovigen op de pinksterdag bijeen wáren. Er staat niet dat ze bijeen kwámen. Naar alle waarschijnlijkheid hadden ze in de nacht voor Pinksteren de hele tijd in de Thora gestudeerd en waren ze in de vroege ochtend naar het Tempelplein gegaan om daar te bidden. Want zo gaat het nog steeds. Dr. Cohen Stuart schrijft over zijn ervaringen tijdens het Joodse Wekenfeest, waarop hij na een nacht studeren 's ochtends met tienduizenden anderen het ochtendgebed bidt bij de Klaagmuur.

Hij vervolgt: „We hadden op die vroege ochtend het gevoel opgenomen te zijn in die ontelbare menigte die ooit gestaan had aan de voet van de berg Sinai, terwijl we verwarmd werden door het vroege zonlicht. De warmte van het zonlicht kwam boven op de warmte die we hadden ervaren van de uitleg van de woorden die al zo lang geleden opgeschreven waren.

“Dronken waren we niet, zelfs niet slaapdrongen. Zat van zoete wijn waren we niet. We waren zeker het Woord niet zat. Integendeel, we voelden ons beziel, verwarmd en vervuld met het Woord. Het begon ons die dageraad te dagen wat het zeggen wil dat de Geest waait waar ze wil. We beseften eindelijk het geheim van Pinksteren te hebben ontdekt. Een tip was opgelicht van de sluier over dat wonderlijke verhaal in Handelingen 2.”

In deze uitleg over de oorsprong van “ons” christelijk Pinksteren staat het vinden van een logische verklaring voor wat er precies gebeurd zou kunnen zijn. Er zal vast iemand op de wereld zijn die een logische uitleg kan geven over al die talen.

2,4 Miljard

Maar dat is niet wat mij fascineert in het verhaal in Handelingen 2. Wat mij wel fascineert zijn de gebeurtenissen die uit en door deze bezieling is ontstaan: Het christelijk geloof. Met op dit moment ongeveer 2,4 miljard mensen met het christelijk geloof. En iedere dag komen er in de rest van de wereld veel meer Christenen bij dan dat er Christenen afvallen. Hetzelfde geldt trouwens voor Islamieten, Hindoestanen en andere gelovigen. Daar steekt onze werkelijkheid in de Duif en in Nederland schril bij af. Voor ons hier de omgekeerde wereld.

Zijn we het geloof kwijtgeraakt? Zijn we elkaar kwijtgeraakt? Zijn we de bezieling kwijtgeraakt? De samenleving? Hebben we het te druk om de geest of bezieling nog wel toe te laten? Niet in te plannen?

Allemaal vragen met een ongetwijfeld logisch antwoord en een logische verklaring zoals Dr. Cohen Stuart een deel van het verhaal van de ervaring met de Heilige Geest wilde verklaren. Voor mij staat vast dat alle veranderingen met het toelaten van bezieling beginnen. Daarom vieren we Pinksteren. Paulus schrijft wat de geest of bezieling allemaal vermag.

Om vrij naar Napoleon Hill een Korintiërs te spreken: “Eerst komt de bezieling, dan de gedachte. Daarna komt de organisatie van die gedachte in ideeën en plannen. Tenslotte komt de transformatie van de plannen in de realiteit. Zoals je ziet ligt het begin dus in je geest.” Een nieuw begin. Met nieuwe bezieling zoals toen. Voor jou en mij. Ondanks of dankzij al onze bezigheden. Aanwaaien komt het niet, te verklaren is het ook niet. Wat het in gang zet is beweging. Het geloof is voor alle leeftijden en het leeft. Zoals op dit moment bij opwekking 2019. Een conferentie in Biddinghuizen waar vorig jaar 75.000 bezoekers van alle leeftijden hun tenten opsloegen. Ik zeg dit niet voor mijn gelijk. Maar ook dat plan is ooit begonnen met een bezieling. Zonder dat er eerst een tegenslag was. En of je die bezieling nu geestdrift, enthousiasme, de geest of de heilige Geest noemt is geen onderwerp van discussie, wat mij betreft. Bezieling is absoluut nodig om een positieve beweging in gang te zetten. Het lijkt soms of de tijdgeest er één is van negatieve berichtgeving en het opnoemen van bezwaren om te zorgen dat die Geest van optimisme en positivisme in ieder geval buiten de deur wordt gehouden. Uit persoonlijke ervaring weet ik wat de kracht van de geest met je kan doen en wat je ermee kunt bereiken, ondanks alle voorspellingen en tegenslagen. Een ervaring die denk ik iedereen heeft en daarmee de wetenschap dat wat in Korintiërs staat, waar is.

Kracht van de Geest

Daar staat in het kort: Allemaal hebben we de kracht van de Geest. Daarmee moeten we elkaar helpen. Met wijze woorden. Met onze kennis. Met een sterk geloof. Elkaar beter maken. En dat allemaal door die ene Geest! Elkaar behoeden en doen leven.

Al die dingen kunnen wij doen dankzij die ene Geest.

Bezieling, geest, heilige Geest, geestdrift zoals in Handelingen staat beschreven. Het is nog steeds uit voorraad leverbaar.

Toen ook voor wat achteraf de start van een grootse beweging is, zonder een op dat moment uitgewerkt plan. Alhoewel? Wat geloof jij?

We weten allemaal dat het ontstaan en de geschiedenis van de kerk verre van vlekkeloos is verlopen en dat alles waar bezieling voor nodig is, niet vlekkeloos zal verlopen. Of het nu het geloof betreft, de zorg voor elkaar, de zorg voor de wereld of het opheffen van ongelijkheid en armoede, honger, oorlog en noem maar op.

Genoeg om te veranderen en te verbeteren.

Dat moet ons helder voor de geest blijven staan. Met bezieling. Opgeven? *NOOIT*

Wonderbaarlijke gebeurtenis

De wonderbaarlijke gebeurtenis in een huis, zoals beschreven in Handelingen, die heeft geleid tot een wereldwijde christelijke beweging.

Hoe kun je het belang van bezieling duidelijker illustreren.

Daarom mijn fascinatie voor Pinksteren. Het feest van de bezieling. Bezieling die nodig is om klein te beginnen aan grootse doelstellingen. Soms zonder een uitgewerkt plan.

Bezielde toekomst in. Dat staat mij helder voor de geest.

Jou ook?

Dat het zo mag zijn.

Pianomuziek

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

1. Koor 2. Allen

Herschep ons hart, heradem ons verstand,
dat wij elkaar behoeden en doen leven.

Maak ons tot uw gemeente,
wees de stem die ons geweten wekt.
Verberg u niet, verberg u niet.

Geloof

‘Leven met anderen’ is leven met hen,
met wie ik alles zal delen.
Die ik zal aanvaarden, die ik geen pijn mag doen,
die ik zal liefhebben.
Zonder anderen is leven,
liefhebben en gelukkig zijn
niet mogelijk.

We zijn door ontelbare banden met elkaar verbonden.
Ik kom pas tot ontplooiing dankzij anderen.
Ik heb de anderen nodig,
niet alleen omdat zij veel voor mij doen,
maar ook omdat ik zoveel voor anderen kan betekenen.

Ik heb ogen en oren om anderen te ontdekken,
voeten om naar hen toe te gaan,
handen om te geven en te helpen
en een hart om lief te hebben.
Daarin geloof ik

Intenties die werden opgeschreven

Tafelgebed en nodiging

Wij breken en wij delen,
brood en wijn.
Dit eeuwenoud gebaar
herhalen wij vandaag.

Met breken en delen
vieren we gemeenschap
en belijden we gelijkheid,
solidariteit en mededogen.

Jezus’ leven was geven, delen en breken.
En onbreekbaar zijn.
Hij nam het brood en de beker
en gaf ons een tijdloos symbool.

Van eeuwige verbinding door liefde
over de dood heen.

pag. 8

Met brood om elkaar in alle opzichten te blijven voeden,
met wijn als de stroming van het leven met elkaar.

Elkaar behoeden en doen leven.
Zo willen wij ook leven
samen met iedereen die we op ons pad vinden
de mensen voor wie wij kiezen
en de mensen die ons vreemd zijn.

Daarom herhalen wij vanmorgen
dit oud gebaar
van breken en van delen.
Als symbool van verbinding.
Zo is dit gebaar voor iedereen,
zonder uitzondering.
Voel je vrij en verbonden.
We ontvangen je graag.

Breken en delen van brood en wijn

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Hoe ver te gaan? En of er wegen zijn?
Nooit meer gebaande.
Hoeveel paar voeten zijn zij?
Twee, drieduizend. (2x)

Nog bijna slaven, vreemden voor elkaar,
kreupelen, blinden.
Maar met iets in hun hoofd dat stroomt
en licht geeft.

De zon zal hen niet steken overdag.
Bij nacht de maan niet.
Zij stoten zich aan stenen, niemand draagt hen.

Omdat zij willen leven als nog nooit.
Angstig te moede,
zijn zij gegaan met grote hinkstapsprongen.

Niet hier hun vaderland, en schaamteloos
wagen zij alles.
Soms wordt woestijn oase waar zij komen.

Vrijheid ontkiemt in hen, gloeit aan, dooft uit,
zal weer ontvlammen.
Zij blijven kinderen, zij worden groter.

Hun stoet is zonder einde en getal.
Tel maar de sterren.
Zij weten van de stad met fundamenten.

Gebed

Makah-chieft Jim Woods

Grote geest,
Wiens stem ik hoor in de winden en wiens adem alles laat leven.
Hoor mij! Ik ben klein en zwak en heb Uw kracht en wijsheid nodig.
Laat mij gaan in schoonheid en mogen mijn ogen de rode zonsondergang blijven aanschouwen.
Laat mijn handen respect hebben voor de dingen die U gemaakt hebt en mijn oren scherp,
om uw woorden te horen.
Maak mij verstandig, zodat ik de dingen kan begrijpen, die U mij leert.
Laat mij de lessen leren kennen, die U verstopt heeft in elk blad en elke steen.
Ik zoek kracht maar niet om sterker te zijn dan mijn broeder.
Maak dat ik altijd klaar ben om naar U te komen met schone handen en eerlijke ogen.
Zodat, als het leven ten einde is gekomen, zoals de verdwijnende zonschijn, mijn geest tot U
mag komen zonder schaamte.

Mededelingen

Slotlied

Jan van Opbergen / Beethoven

Wie moet zwijgen zal gaan spreken,
boventoon zal ondergaan,
armen zullen breeduit lachen,
rijken leeg en schuldig staan.
Tronen, banken, macht en statie,
grof geschut, dwingelandij,
winst uit nood, eer over lijken,
al die dingen gaan voorbij.

Blinden zien en doven horen,
stommen spreken, lammen gaan,
mens voor mens komt God ons tegen
en hij mag voorgoed bestaan.
Niemand ziet z'n levenseinde
als bedreiging van het lot.
Ieder weet zich, dood of levend,
onaantastbaar kind van God.

Wie zich met zijn eigen leven
overgeeft aan deze droom,
die zal mensen tegenkomen,
last en lijden, tegenstroom.
Die zal leven, klein, verborgen,
solidair en zonder grens.
Die zal, weerloos, ooit nog worden:
zuster, broeder, toekomstmens!

Zegenbede

Moge wat op je weg komt
jou tot zegen zijn:
de vreugde van de ontmoeting,
de pijn van de ontbering,
de tijd van de verwachting,
het genot van de volheid,
de kaalte van het gemis.
Moge jouw leven anderen tot zegen zijn:
dat je ogen met mildheid kijken,
dat je handen open zijn en opbouwen,
dat je luistert tot in het zwijgen,
dat je woorden oprecht zijn
en dat je in hart en nieren bewogen bent
om de mens op je weg.

